POWIATOWE CENTRUM EDUKACJI I POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

W WOŁOWIE

ul. Tadeusza Kościuszki 27, 56-100 Wołów

tel./fax (0 71) 389 21 00 e- mail : wpodn@wolowpce.pl www.wolowpce.pl

Biuletyn Informacyjny

Nr 51

Grudzień 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. Od redakcji…… 2
2. Informacje o nas..... 3
3. Aktualności……..... 4
4. Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli ……..... 35
5. Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie……. 38

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo!

Oddajemy do Państwa rąk 51 numer „Biuletynu Informacyjnego” Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej w Wołowie.

W tym numerze znajdziecie Państwo informacje podsumowujące pracę Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w miesiącach wrzesień – grudzień 2019r.

Zachęcamy nauczycieli do publikowania na naszych łamach własnych opinii i scenariuszy zajęć.

„Niech te święta będą przepełnione ciepłem, które wypełni też nadchodzący Nowy Rok, a najskrytsze marzenia niech znajdą urzeczywistnienie… ”

Dla każdego z nas Święta Bożego Narodzenia to czas szczególny. To czas wyjątkowych przeżyć religijnych, to także czas odpoczynku spędzonego w gronie najbliższych.
W oczekiwaniu na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia
i Nowy 2020 Rok pełni nadziei spoglądamy w przyszłość.
Składamy Państwu życzenia: zdrowia, radości, życzliwości ludzi napotkanych na swojej drodze życia, urzeczywistnienia marzeń, zawodowej satysfakcji i wiele dobra na każdy dzień.

W imieniu wszystkich pracowników
Powiatowego Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej
w Wołowie

Krystyna Adaśko
dyrektor PCEiPPP

INFORMACJE O NAS

Powiatowe Centrum Edukacji

i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej

ul. T. Kościuszki 27, 56-100 Wołów

tel. /fax. (071) 389-21-00 e-mail: wpodn@wolowpce.pl

strona internetowa: www.wolowpce.pl

Dyrektor PCE i PPP

mgr Krystyna Adaśko

Sekretariat

Czynny od poniedziałku do piątku 7^{30} – 15^{30}

Biblioteka Pedagogiczna / wypożyczalnia i czytelnia /

Czynna:

poniedziałek -	**11^{00} - 18^{00}**
wtorek -	**11^{00} - 18^{00}**
środa -	**11^{00} - 18^{00}**
czwartek -	**11^{00} - 18^{00}**
piątek -	**11^{00} - 18^{00}**
sobota -	**9^{00} - 13^{00}**

tel. (071) 389-14-07 e-mail: wolow@wolow.dbp.wroc.pl

Biuletyn redaguje

Zespół

AKTUALNOŚCI

Krystyna Adaśko - dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie – członkiem Kapituły ds. Profesorów Oświaty przy Ministrze Edukacji Narodowej.

Dnia 24 czerwca 2019r. w Ministerstwie Edukacji Narodowej odbyło się posiedzenie Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty. Zarządzeniem Nr 20 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2019r. w sprawie powołania członków Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty został powołany skład Kapituły na czteroletnią kadencję w latach 2019-2023. Do tego zaszczytnego gremium została powołana **Krystyna Adaśko dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie.** Jest to bardzo prestiżowe wyróżnienie dla Pani Krystyny Adaśko -Dyrektor PCE i PPP w Wołowie, ale także dla placówki, którą reprezentuje, jak również dla Powiatu Wołowskiego i Dolnego Śląska. Podczas obrad Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty w nowym składzie obradowano 24.06.2019r. w MEN nad tegorocznymi wnioskami w sprawie Profesorów Oświaty 2019. Wśród złożonych 68 wniosków przez organy do tego upoważnione, wyłoniono 25 kandydatów do tytułu Honorowy Profesor Oświaty 2019. Do dnia 01 lipca 2019r. Minister Edukacji Narodowej ogłosi imienny wykaz osób, którym w 2019 roku zostanie tytuł Honorowego Profesora Oświaty przyznany.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Na podstawie art. 91 ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela

z dniem 13 czerwca 2019 r.

powołuję

PANIĄ KRYSTYNĘ ADAŚKO

w skład Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty na czteroletnią kadencję

DARIUSZ PIONTKOWSKI

W tym miejscu przypomnieć należy, że Pani Krystyna Adaśko tytuł Honorowego Profesora Oświaty uzyskała w 2017 roku. Serdecznie gratulujemy i życzymy zawodowej i osobistej satysfakcji z pracy w Kapitule do Spraw Profesorów Oświaty.

ZARZĄDZENIE Nr 20
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ [1]
z dnia 30 maja 2019 r.
w sprawie powołania członków Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty

Na podstawie art. 9i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730) zarządza się, co następuje:

§ 1.

W skład Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty powołuje się na kadencję w latach 2019-2023 następujących członków:

1) Krystyna Adaśko;
2) Bożena Jolanta Chodyniecka;
3) Mirosława Elżbieta Gralla-Kaperzyńska;
4) Aurelia Michałowska;
5) Małgorzata Oborska;
6) Bogumiła Stec-Świderska;
7) Grzegorz Wierzchowski;
8) Zbigniew Wojciechowski.

§ 2.

Do dnia 20 czerwca 2021 r. w skład Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty wchodzą także następujący członkowie, powołani zarządzeniem nr 21 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 czerwca 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie powołania Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty (Dz. Urz. MEN poz. 33):

1) Urszula Bauer;
2) Anna Bulera-Sasin;
3) Dorota Heck;
4) Wiktor Kamieniarz;
5) Marek Kawa;
6) Stanisław Mikołajczak;
7) Lesław Ordon;
8) Jarosław Wartak.

§ 3.

Traci moc zarządzenie nr 25 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 września 2008 r. w sprawie powołania Kapituły do Spraw Profesorów Oświaty (Dz. Urz. MEN poz. 16, z 2011 r. poz. 36, z 2013 r. poz. 14, z 2015 r. poz. 26 oraz z 2017 r. poz. 33).

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 13 czerwca 2019 r.

[1] Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 2315).

Uroczysta Gala Wręczenia Świadectw Studiów Podyplomowych w Wołowie

„Gratulujemy, życzymy dalszych sukcesów”

W sobotę - 31 sierpnia 2019 r. odbyła się Uroczysta Gala Wręczenia Świadectw Studiów Podyplomowych Wyższej Szkoły Nauk Pedagogicznych w Warszawie realizowanych przez Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie. Uroczystość szczególna, wyjątkowa – gdyż dotyczyła studentów, realizujących studia na ziemi wołowskiej.

W ubiegłym roku z oferty studiów skorzystało 102 studentów na 38 kierunkach. Galę otworzyła Pani Krystyna Adaśko – dyrektor Centrum Edukacji w Wołowie gratulując absolwentom i życząc dalszych sukcesów edukacyjnych.

Galę uświetnił niezwykle wartościowy wykład Pana Piotra Szrajber – Absolwenta Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi nt. „Wystąpienie publiczne w zgodzie z samym sobą”

Absolwenci świadectwa odebrali z rak Pani Dyrektor Krystyny Adaśko i Pana Janusza Dziarskiego Starosty Wołowskiego. Nie zabrakło wzruszeń, wspomnień, pamiątkowych zdjęć, gratulacji oraz życzeń. Rok akademicki 2018/2019 bez wątpienia dobiegł końca. Jak podkreśliła Pani Dyrektor Adaśko „Dziękujemy, że obdarzyli nas Państwo zaufaniem, gratulujemy. Państwa sukces, jest naszym sukcesem”. Na zakończenie uroczystości, zostały złożone podziękowania na ręce kadry wykładowców, za współpracę i zaangażowanie w minionym roku akademickim.

Proces rekrutacji na Studia Podyplomowe w Wołowie na semestr letni (od lutego 2020) roku akademickiego 2019/2020 trwa. Proponowane kierunki studiów podyplomowych wynikają z przeprowadzonej diagnozy potrzeb, opracowane zgodnie z oczekiwaniami nauczycieli. Miejsce składania dokumentów (listownie lub osobiście): Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie, ul. Tadeusza Kościuszki 27 C. Szczegółowe informacje oraz podanie na studia można uzyskać na stronie internetowej PCEiPPP w Wołowie www.wolowpce.pl w zakładce : Studia Podyplomowe. Partner regionalny uczelni: Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie. Wszelkich informacji udzielamy także telefonicznie. tel. 71/389-21-00 Osoba do kontaktu: Katarzyna Fęglerska - informacja dotycząca studiów podyplomowych oraz elektronicznie: e-mail: studia@woplowpce.pl

Katarzyna Fęglerska

Powiatowe Centrum Edukacji

Inauguracja roku szkolnego w powiecie wołowskim

Rozpoczynający się rok szkolny jest rokiem wyzwań i przemian, jakie niesie za sobą reforma oświaty. Prawo oświatowe kolejny raz zmienia strukturę polskich szkół. W powiecie wołowskim Inauguracja roku szkolonego odbyła **się 4 września 2019r. w Sali Sesyjnej Starostwa Powiatowego w Wołowie.** Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele władz lokalnych, dyrektorzy placówek oświatowych i nauczyciele. Organizatorem uroczystości było Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie.

Tradycyjnie przybyłych gości powitała **Pani Krystyna Adaśko – Dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji**. Otwarcia konferencji , a typ samym inauguracji roku dokonał w ciepłych słowach **Starosta Wołowski – Pan Janusz Dziarski.**

Prelegentem podczas spotkania był dr Wiesław Tomaszewski z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Tematem zaś Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów.

Następnie Pani Krystyna Adaśko – Dyrektor Centrum zaprezentowała ofertę Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie – w tym Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Biblioteki Pedagogicznej. Działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Wołowie oraz w Brzegu Dolnym przybliżyła Pani Barbara Rajter-Tybińska – Wicedyrektor Centrum ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W drugiej części konferencji został zaprezentowany projekt dotyczący regionalizmu oraz platforma documaster. Zaproszeni goście, Pan Krzysztof Pokorny – Prezes firmy Euroimpex ,wspólnie z Panem Starostą Januszem Dziarskim, Panem Jarosławem Iskrą – Wicestarostą oraz Panią Danutą Haller – przybliżyli realizację projektu w Powiecie wołowskim.

Uczestnicy konferencji otrzymali ofertę Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie. Pani Dyrektor Adaśko przedstawiła także ofertę realizowanych przez PCE i PPP w Wołowie Studiów Podyplomowych oraz rozszerzenia oferty kwalifikacji o studia I stopnia licencjackie i studia II stopnia magisterskie realizowane we współpracy z Warszawskimi Uczelniami Wyższymi .

Rozpoczynając wspólnie z Państwem rok szkolny 2019/2020 życzymy sukcesów i dobrych zmian. Całemu środowisku oświatowemu składamy życzenia udanych poszukiwań ścieżek własnego rozwoju oraz służymy pomocą w ich odnajdywaniu.

Katarzyna Fęglerska - PCEiPPP w Wołowie

Narodowe Czytanie Nowel Polskich

w Powiecie Wołowskim

Do tegorocznej ósmej już odsłony akcji Narodowego Czytania Para Prezydencka zaproponowała do czytania zbiór zatytułowany **Nowele polskie**.

Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie wspólnie z Liceum Ogólnokształcącym w Wołowie zorganizowały kolejną edycję Narodowego Czytania. W dniu **17.09.2019** spotkaliśmy się wraz z zaproszonymi gośćmi w Liceum Ogólnokształcącym w Wołowie przy Placu Sobieskiego. Uroczystość **rozpoczęła uczennica LO – Agnieszka Likus**, która pięknie zagrała na frażolecie, a następnie wykonała utwór śpiewany – wprowadzając tym samym zgromadzonych w odpowiedni nastrój.

Po tym wystąpiły dwie Panie dyrektorki : dyr. LO w Wołowie p. **Halina Łosiewicz** oraz dyr. PCE i PPP w Wołowie p. **Krystyna Adaśko**, witając wszystkich przybyłych i przedstawiając zaproszonych gości, którzy przyjęli zaproszenie do wspólnego czytania.

Następnie **odczytano list Pana Prezydenta RP**, który napisał o nowelach, „że jest to wybór tekstów, których wspólnym mianownikiem jest polskość w połączeniu z treściami uniwersalnymi, refleksją nad człowiekiem i społeczeństwem.(...) Dziś teksty te nie straciły nic ze swej aktualności. Uczą nas, że w życiu powinniśmy kierować się szlachetnością i solidarnością, że nie wolno nam stracić wrażliwości na ludzką krzywdę ani zapomnieć o naszej historii. Znajdziemy w nich udane portrety psychologiczne, mistrzowskie opisy i celne diagnozy społeczne, a nade wszystko znakomicie zbudowane fabuły i wyrazistych bohaterów. To dzieła niepowtarzalne i – mimo niewielkich rozmiarów – doniosłe”.

Szczególnie gorąco przywitano gościa specjalnego spotkania p. **Zbigniewa Walerysia** - **aktora** znanego z wielu filmów i seriali, odtwórcy m.in. roli św. Pawła z Tarsu w filmie „Quo Vadis” w reżyserii Jerzego Kawalerowicza. Aktor ciepłym słowem powitał zebranych, a w swoim wystąpieniu podkreślił wielką rolę czytania na różnych etapach życia, opowiedział także o tradycji czytania w swojej rodzinie. Nawiązał także do nowel polskich, których lektura - nieraz ponownie po latach - powoduje szereg wzruszeń, jakie towarzyszą spotkaniom z książką.

Po tym jakże budującym wystąpieniu zaproszono wszystkich czytających do zajęcia miejsc na scenie i rozpoczęło się głośne czytanie fragmentów pięciu polskich nowel : **Dymu** - Marii Konopnickiej, **Katarynki** - Bolesława Prusa, **Rozdziobią nas kruki, wrony -** Stefana Żeromskiego, **Sachem** - Henryka Sienkiewicza, **Mój ojciec wstępuje do strażaków** – Bruno Schulza.

Czytanie rozpoczął oczywiście p. **Zbigniew Waleryś** , następnie czytał p. **Jarosław Iskra** - wicestarosta powiatu wołowskiego. Ogółem nowele **czytało 35 osób** w tym: przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Wołowie, dyrektorzy szkół , nauczyciele i uczniowie. W tele płynęła nastrojowa muzyka zespołu Enya. Widownia była wypełniona po brzegi przedstawicielami kilku szkół : SP nr 1 w Wołowie, SP nr2 w Wołowie oraz oczywiście najliczniej LO w Wołowie.

Po zakończeniu czytania wszyscy czytający otrzymali rzęsiste brawa. Agnieszka Likus jeszcze raz zagrała na frażolecie. Ostatnim punktem programu było wręczanie wszystkim uczestnikom pamiątkowych **zakładek do książek**.

Dziękujemy wszystkim którzy przyczynili się do uświetnienia spotkania.

Sprawozdanie foto :

17.09.2019
NOWELE POLSKIE

NARODOWE CZYTANIE
17.09.2019
NOWELE POLSKIE

17.09.2019
NOWELE POLSKIE

„Ślady Piastowskie we Wrocławiu" - projekt edukacyjny

Uczniowie klas 5–8 ze Szkoły Podstawowej w Starym Wołowie i Szkoły Podstawowej nr 1 z Brzegu Dolnego wzięli udział w projekcie organizowanym dla śląskich szkół przez Fundację Korony Polskiej. Była to realizacja trzeciej edycji Święta Piastów Śląskich. Organizatorem działań na terenie naszego powiatu było Powiatowe Centrum Edukacji i PPP w Wołowie- doradcy języka polskiego i przedmiotów przyrodniczych. 50 uczniów pracowało przez dwa tygodnie na zajęciach geografii, historii i języka polskiego. Poznali legendy wrocławskie, historię Wrocławia za czasów panowania Bolesława Krzywoustego oraz zabytki znajdujące się na Ostrowie Tumskim. Dziś zetknęli się z żywą historią i cennymi miejscami o których uczyli się na zajęciach prowadzonych w swoich szkołach metodą lekcji odwróconych.

Uczestniczyli w zwiedzaniu części podziemnych Zamku Piastowskiego w Klasztorze Zgromadzenia Sióstr de Notre Dame oraz w warsztatach historycznych prowadzonych przez przewodnika Marcina Załuckiego. Również z mapą w ręku , pod przewodnictwem nauczyciela geografii p. T. Petryszak i nauczycieli realizujących projekt docierali do ważnych zabytków Ostrowa Tumskiego . Projekt był okazją poznania śladów piastowskich jak również integracji międzyszkolnego i klasowej jego uczestników. Jego celem było wzmocnienie postaw patriotycznych, praca z mapą oraz kształcenie umiejętności z TI. Cele osiągnięto. Dziękuję zaangażowanym w projekt radosnym i twórczym dzieciom oraz nauczycielom: M. Bocheńskiej, A.Kopczy, E.Dutkiewicz-Szpak, T. Petryszak, R. Kmicińskiej - doradcy metodycznemu - za zaangażowanie, miłą, twórczą atmosferę i uśmiech.

doradca metodyczny języka polskiego - Danuta Haller

Lekcja otwarta w SP w Krzydlinie Wielkiej - Ratowanie polskich cmentarzy na Ukrainie

Uczniowie klasy 7 i nauczyciele byli uczestnikami zajęć otwartych w dn. 06 listopada 2019 r. w SP im. Janusza Korczaka w Krzydlinie Wielkiej. Podczas lekcji można było się wiele dowiedzieć o Kresach, dolnośląskiej akcji „Mogiłę Pradziada Ocal od Zapomnienia" oraz o Orlętach Lwowskich. Zajęcia przeprowadziła pani Renata Kawińska we współpracy z doradcą metodycznym języka polskiego z Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie - p. Danutą Haller . Prowadzące wspominały wizytę we Lwowie odbytą w ramach grantu dolnośląskiego Kuratora Oświaty w 2018 r. Została zaprezentowana publikacja będąca wspomnieniem wizyty dolnośląskich nauczycieli na Kresach. Podsumowaniem lekcji był konkurs, dzieci rozwiązywały krzyżówki kresowe. Fundatorem nagród jest PCE i PPP w Wołowie.

Dziękujemy za ciekawą lekcję patriotyzmu.

Doradca metodyczny języka polskiego Danuta Haller

LEKCJA OTWARTA I WYSTAWA LITERATURY KRESOWEJ

Orlęta Lwowskie i ich wkład w odzyskanie przez Polskę Niepodległości.

Ratowanie polskich cmentarzy na Ukrainie

11 grudnia w Szkole Podstawowej Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Warzęgowie odbyła się lekcja otwarta - kolejne spotkanie uczniów i nauczycieli z serii SESJE POPULARNONAUKOWE O TEMATYCE KRESOWEJ W SZKOŁACH, Realizując hasło przewodnie staramy się uzmysłowić uczniom i nauczycielom, że ***Polska to nie tylko terytorium - pamiętajmy o Kresach.***

Swoją obecnością zaszczyciła nas pani dyrektor szkoły E. Książczyk. Zajęcia zostały przeprowadzone przez pana Zbigniewa Marzocha – nauczyciela SP w Warzęgowie i panią i M. Bocheńską- nauczycielkę SP w starym Wołowie. Przygotowano też miłą niespodziankę dla uczestników, a mianowicie poczęstunek kresowym chlebem.

Uczniowie aktywnie wzięli udział w zajęciach i wykazali się znajomością tematyki kresowej. W drugiej części wszyscy zostali zaproszeni do obejrzenia wystawy literatury kresowej, którą przygotowali. Spotkanie było podsumowane zorganizowanym konkursem- uczniowie mieli do wykonania trzy zadania, w tym należało rozwiązać krzyżówkę na temat Orląt Lwowskich. Laureaci otrzymają nagrody. Wszyscy byli pod wrażeniem pięknej wystawy literatury kresowej i zdjęć z warsztatów historycznych we Lwowie i okolicach.

Celem naszych spotkań jest:

-budzenie szacunku do człowieka, Polaków, którzy wpisali się w polskość,
-uświadomienie, że od korzeni nie należy się odcinać,
-wskazywanie na istotę narodu, pamięci i świadomości Polaka jako uczestnika historii świata.

Wartość tej lekcji jest szczególna, bo odbyła się w szkole o imieniu Orląt Lwowskich.

Dziękujemy nauczycielom i uczniom za zaangażowanie.

Doradca metodyczny D. Haller

Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji
w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzegu Dolnym
7-11 październik 2019

W tym roku akcja Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji odbywała się pod hasłem „Nauczyciel bliżej dziecka z dysleksją". Pracownicy Poradni PsychologicznoPedagogicznej w Brzegu Dolnym w dniach od 07.10.2019r. do 11.10.2019r. podejmowali różnorodne formy działań popularyzujące wiedzę na temat dysleksji zarówno w siedzibie Poradni, jak i w środowisku lokalnym. W dniach 7, 10 i 11 października otwarty był w poradni punkt konsultacyjny dla wszystkich zainteresowanych rodziców i nauczycieli problematyką specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu, gdzie dyżur pełniły pedagog Iwona Grabowiecka i psycholog Katarzyna Wierdak. W dniach 7 i 9 października w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Brzegu Dolnym w Szkole Podstawowej Nr 6 przeprowadzona została „Diagnoza ogólnego rozwoju psychoruchowego" dzieci z oddziału „0" przez psychologa- Katarzynę Wierdak. W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji przez Poradnię w Brzegu Dolnym, Dorota Kasycz- Bejnar- logopeda, w dniach 8, 9 i 10 października w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Brzegu Dolnym w klasie I i IV wykonywała badania testem komputerowym testem „Słyszę"i „Widzę". Iwona Grabowiecka- pedagog, w dniach 8 i 9 października na terenie szkół prowadziła „Badanie sprawności grafomotorycznej" mające na celu rozpoznanie u dzieci ryzyka specyficznych trudności w pisaniu. Do badań przesiewowych skierowanych dla uczniów klas III zgłosiły się Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Brzegu Dolnym oraz Szkoła Podstawowa Nr 5.

Poniżej zdjęcia z przeprowadzanych przez pedagoga badań na terenie szkół.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Brzegu Dolnym

Szkoła Podstawowa Nr 5 w Brzegu Dolnym

W związku z obchodami Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji w gabinecie pedagoga w siedzibie Poradni została zorganizowana wystawa ćwiczeń wydawnictwa Operon, natomiast w poczekalni dla klientów dostępne są broszury Polskiego Towarzystwa Dysleksji.

Informacja: Iwona Grabowiecka- pedagog

XIII Powiatowy Konkurs Ortograficzny

W Starostwie Powiatowym w Wołowie 28 listopada 2019r. odbył się XIII Powiatowy Konkurs Ortograficzny. W konkursie brało udział 57 uczniów z 16 szkół. Konkurs oficjalnie otworzył wicestarosta Jarosław Iskra wraz z panią dyrektor PCE i PPP Krystyną Adaśko.

WYNIKI KONKURSU

Kategoria 4-6

I miejsce Tymon Pietrzykowski- Zespół Szkół Społecznych w Wołowie

II miejsce Wiktoria Łucka Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1 w Brzegu Dolnym

III miejsce Maryla Dancewicz Szkoła Podstawowa nr 2 w Wołowie

Kategoria 7-8

I miejsce Emma Pawłowicz Szkoła Podstawowa w Głębowicach

II miejsce Katarzyna Jarkiewicz Zespół Szkół Publicznych w Lubiążu

III miejsce Nadia Siewruk Szkoła Podstawowa nr 5 w Brzegu Dolnym

Szkoły ponadpodstawowe

I miejsce Aleksandra Harwas Zespół Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym

II miejsce Kinga Mosur Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Wołowie

III miejsce Natasza Charłampowicz Zespół Szkół Społecznych w Wołowie

XI Ogólnopolski Tydzień Kariery 21-27 października 2019

Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej w Wołowie to instytucja oświatowa, w skład której wchodzą 4 placówki samorządu powiatowego:

1. Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie
2. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Wołowie
3. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Brzegu Dolnym
4. Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie

Wymienione placówki zachowują odrębność merytoryczną, prowadzą natomiast zintegrowane działania na rzecz szeroko rozumianej edukacji. Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie realizuje liczne przedsięwzięcia edukacyjne w powiecie wołowskim jak i działania obejmujące swoim zasięgiem cały kraj. Ponadto włącza się w liczne akcje mające na celu propagowanie dobrych praktyk wykorzystując przy tym zasoby, które tkwią m.in. w kadrze realizującej zadania merytoryczne w placówce.

Jednym z działań o zasięgu ogólnopolskim, w które Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie włącza się rokrocznie jest zakrojona na szeroką skalę akcja pn. Ogólnopolski Tydzień Kariery, której inicjatorem i organizatorem jest Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej. Tematem przewodnim tegorocznej akcji było hasło: „Ja na rynku pracy: moje talenty i moje kompetencje”. Każda ze wspomnianych wyżej placówek wchodzących w skład Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie zorganizowała i przeprowadziła liczne działania przyczyniające się do popularyzacji całej akcji, przy jednoczesnym zaangażowaniu nauczycieli i uczniów – wychowanków placówek oświatowych powiatu wołowskiego i drzemiącego w nich potencjału rozwojowego. Działania podejmowane przez PCEiPPP w Wołowie odbywały się w dniach 16 – 22 października 2017r., ale także, ze względu na duże zainteresowanie, kontynuowane będą po zakończeniu przewidzianego na całą akcję „tygodnia”.

Ogólnopolski Tydzień Kariery 2019

w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzegu Dolnym

W ramach obchodów Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery pt. „Pasja, profesja, powołanie…" w dniu 22.10 2019r. w Szkole Podstawowej nr 5 w Brzegu Dolnym pedagog Iwona Grabowiecka przeprowadziła zajęcia skierowane dla uczniów kl. VIII z doradztwa edukacyjno-zawodowego pt. „W jaki sposób dokonać wyboru dalszego kierunku kształcenia?", a ponadto przeprowadzono badanie preferencji i zainteresowań uczniów. W zajęciach i badaniach wzięło udział w kl. VIII – łącznie 43 uczniów. Przez cały tydzień obchodów Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery w siedzibie placówki rozpowszechniane były ulotki skierowane do uczniów kończących szkołę podstawową – „Jak szukać informacji o zawodach?" oraz dla uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne – „Wykształcenie wyższe".

Informacja: Iwona Grabowiecka

Ogólnopolski Tydzień Kariery

w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Wołowie już od wielu lat aktywnie włącza się w organizację Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery – kampanii zainspirowanej i koordynowanej przez Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej. W tym roku Ogólnopolski Tydzień Kariery przebiegał pod hasłem **„Pasja, profesja, powołanie".** Jak co roku nasza Poradnia brała udział w tym wydarzeniu. Pracownicy działu Orientacji i Poradnictwa Zawodowego przeprowadzili zajęcia warsztatowe z dziećmi i uczniami. Zaplanowano także szereg dalszych systematycznych działań w tym zakresie.

- 23.10.2019 warsztaty Zespół Szkół Publicznych w Wińsku, "Kim będę jak dorosnę" klasa IV, 21 osób. Marja Buśko –Rola, Katarzyna Stróżyk.
- W ramach wczesnego wspomagania rozwoju przeprowadzono z dziećmi zajęcia z preorientacji zawodowej rozwijające zainteresowania zawodowe (w ramach indywidualnych możliwości poszczególnych uczestników zajęć). W zajęcia włączali się następujący pracownicy: Alina Grejner, Małgorzata Tokarczyk, Alicja Stankiewicz.

Ogólnopolski Tydzień Kariery, czyli OTK, to coroczne działanie mające na celu inspirowanie ogólnopolskich i lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju poradnictwa zawodowego – wspierania edukacji, zawodu, pracy i kariery.

Zaproponowane działania jak co roku cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów bez względu na etap edukacyjny. W Związku z czym zaplanowano kolejne działania w innych placówkach na cały rok szkolny.

Informacja: Alina Grejner

Powiatowy Tydzień Kariery w Bibliotece Pedagogicznej w Wołowie
21 – 27 października 2019

1. **Spotkania dla młodzieży szkolnej**.

Spotkania z młodzieżą zapraszaną do PCE i PPP w Wołowie zostały podzielone ze względu na wiek uczestników na trzy różne moduły :

- dla klas : VII - VIII SP **projekcja filmu „Jak skutecznie zarządzać czasem".** Rozmowy z młodzieżą na temat ich zainteresowań, następnie **wypełnienie ankiety skłonności zawodowych.**
- dla kl. I i II szkoły ponadgimnazjalnej / ponadpodstawowej **projekcja filmu „Jak skutecznie zarządzać czasem"**. Rozmowy z młodzieżą na temat ich zainteresowań, następnie **wypełnienie testu „Sześć typów osobowości zawodowej".**
- Dla kl. III i IV szkoły ponadgimnazjalnej **projekcja filmu „Zawód przyszłości - gdzie szukać, jak zdobyć"**. Rozmowy z młodzieżą na temat ich zainteresowań zawodowych, następnie **wypełnienie testu „Sześć typów osobowości zawodowej".**

2. Wystawka książek w bibliotece, związanych z wyborem zawodu, poradnictwem zawodowym i aktywnym poszukiwaniem pracy.

3. Zestaw bibliograficzny pt. „Poradnictwo zawodowe" rozdawany przez cały tydzień zainteresowanym osobom.

Harmonogram spotkań z młodzieżą:

- **21 października –** poniedziałek godz.11^{00} – kl.VII i kl.VIII Zespołu Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym – w zajęciach uczestniczyło **14 osób.**
- **22 października –** wtorek godz.13^{20} – uczniowie kl. I Technikum im. Tadeusza Kościuszki, w zawodzie technik informatyk i technik pojazdów samochodowych - w zajęciach uczestniczyły **23 osoby.**
- **22 października –** wtorek godz.14^{10} – uczniowie kl. I Technikum im. Tadeusza Kościuszki, w zawodzie technik informatyk - w zajęciach uczestniczyło **15 osób.**
- **25 października –** piątek godz.12^{00} – uczniowie kl. VII i VIII Szkoły Podstawowej nr 2 w Wołowie– w zajęciach uczestniczyło **18 osób.**
- **29 października –** wtorek godz.10^{00} – uczniowie kl. VIII Zespołu Szkół Społecznych w Wołowie – w zajęciach uczestniczyło **18 osób.**
- **29 października –** wtorek godz.10^{50} – kl. I Technikum im. Tadeusza Kościuszki, w zawodzie technik logistyk i technik informatyk – w zajęciach uczestniczyło **23 osoby.**

- **29 października –** wtorek godz.11^{40} – kl. II Technikum im. Tadeusza Kościuszki, w zawodzie technik logistyk – w zajęciach uczestniczyło **13 osób.**

Wszystkie grupy przybyły wraz z opiekunami.

Ogółem naszym programem objęliśmy grupę 124 osób.

Urszula Bajewicz – kierownik biblioteki

Justyna Drozd – nauczyciel bibliotekarz

Foto relacja ze spotkań :

MODEL PRACY Z TRUDNYM UCZNIEM
WARSZTAT – KURS DOSKONALĄCY

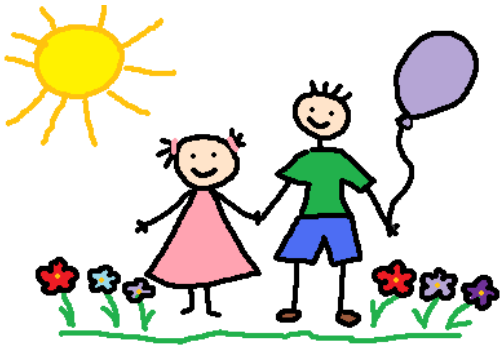

Pracując na rzecz oświaty często stawiamy sobie pytanie, kim w zasadzie jest uczeń trudny? Jak go rozpoznać? Czym się charakteryzuje?

Wszyscy nauczyciele, niezależnie od profesji czy poziomu nauczana napotykają na swojej drodze uczniów, którzy sprawiają kłopoty. Bez względu na doświadczenie, staż pracy, stopień mianowania czy posiadane kwalifikacje, pedagodzy stają przed wyzwaniem, jakim jest praca z uczniem „trudnym". Warto podkreślić, iż liczba uczniów z problemami wzrasta, a tym samym wzrasta zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pedagogów w zakresie pracy z uczniami, wymagającymi specjalnego podejścia.

Aby poznać metody radzenia sobie z trudnym uczniem i poznać mechanizm funkcjonowania ucznia z problemami wychowawczymi w szkole, część nauczycieli uczestniczyła w październiku i listopadzie 2019 w warsztatach w ramach kursu doskonalącego ***MODEL PRACY Z TRUDNYM UCZNIEM***, zorganizowanego przez Powiatowe Centrum Edukacji. Warsztaty w ramach kursu prowadziła Pani Joanna Sikora psycholog, socjoterapeuta, nauczyciel akademicki, ale przede wszystkim wspaniały nauczyciel. Praktyk z ogromnym doświadczeniem, który dzieli się z innym wachlarzem swoich doświadczeń.

Każdy uczeń przychodzący do szkoły niesie ze sobą nie tylko plecak z podręcznikami. Wnosi także swój charakter, temperament, wychowanie a także bagaż określonych doświadczeń rodzinnych, zachowań, marzeń i oczekiwań. Niektóre z nich są naturalne i zrozumiałe. Bywają jednak takie, które stanowią jedynie element wyimaginowanej rzeczywistości, jaką uczeń chciałby mieć wokół siebie.

Szkoła/ placówka oświatowa jest miejscem, w którym ścierają się ze sobą trzy światy mniej lub bardziej realistycznych oczekiwań. Z jednej strony ucznia, który w stosunku do szkoły oczekuje by była miejscem, gdzie zaspokoi swoją ciekawość, przeżyje przygody. Gdzie nauczyciele są wyrozumiali, a nauka lekka i prosta. Z drugiej strony nauczyciela, pragnącego by jego doświadczenie było docenione, przedmiot lubiany a wiedza przyswojona. Następnie rodzica, chcącego by jego dziecko było sprawiedliwie oceniane, jego trud wynagradzany a nauczyciel wyrozumiały. Właśnie połączenie w zasadzie zderzenie się tych trzech różnych płaszczyzn oczekiwań, zapętlone w głowach i myślach rodzica, nauczyciela i ucznia; sprawia często, że spotykamy ucznia sprawiającego problemy. Szczególnie w momencie, gdy wizje oraz oczekiwania którejś ze stron, nie mają odzwierciedlenia w rzeczywistości. Uczniów tych, potocznie nazywamy trudnymi.

Samo zaś zakwalifikowanie ich do tej grupy, zależy w dużej mierze od jego negatywnego, niepożądanego lub odbiegającego od przyjętej normy zachowania.

Nauczyciel, stawia sobie wówczas pytanie, dlaczego uczeń zachowuje się w ten sposób? Jak mam temu zapobiegać? Ja, jako pedagog. Często nie potrafimy znaleźć przyczyny. Powodów może być wiele. Zarówno tych prostych, błahych, ale także tych poważnych.

Kurs doskonalący ***Uczeń trudny w szkole*** stanowił cykl trzech warsztatów, podczas których uczestnicy poznali sposoby radzenia sobie z niepożądanymi zachowaniami uczniów na terenie szkoły- nadpobudliwość psychoruchowa, niska motywacja do nauki, brak dyscypliny w klasie, zaczepki słowne, zachowania prowokacyjne, odmowa współpracy, bierny opór, agresja, utrudnianie prowadzenia lekcji, inne trudności. Spotkania miały na celu rozwijanie kompetencji psychologicznych i terapeutycznych nauczycieli.

Program szkolenia natomiast, został podzielony na bloki, z których każdy dotyczył innego obszaru; by w całości wyposażyć nauczycieli w kompleksowe narzędzie pracy.

Moduł I - Komunikacja z trudnym uczniem - 08 października 2019 r.

Trudna komunikacja- trudna edukacja. Dobra komunikacja- …..lepsza edukacja!

Psychologiczne uwarunkowania skutecznej komunikacji.

Zagadnienia:

- Werbalne i niewerbalne zachowania ułatwiające lub utrudniające wzajemne porozumiewanie się
- Budowanie właściwych nawyków, radzenie sobie ze złością i uczniowską krytyką
- Modyfikowanie niewłaściwych zachowań uczniów, wzmacnianie pożądanych, właściwe formułowanie oczekiwań
- Jak reagować, aby nie generować sytuacji trudnych wychowawczo, jak rozmawiać z uczniem w stanie silnego pobudzenia emocjonalnego
- Kierunki rozwoju osobistego, sprzyjające poprawie umiejętności interpersonalnych

Moduł II - Psychologiczne gry uczniów – 22 października 2019 r.

Teoria gier psychologicznych w pigułce- czyli co to są gry psychologiczne i dlaczego warto spojrzeć na trudne zachowania uczniów w konwencji gier.

Zagadnienia:

- Kiedy i po co grają uczniowie
- Jak rozpoznać grę psychologiczną i co robić, aby nie grać (…a może czasem zagrać?)
- Rozpoznawanie ukrytych motywów gier
- Sposoby radzenia sobie z grami
- Zasady komunikacji z uczniem-graczem
- Wachlarz gier psychologicznych

Moduł III – 5 listopada 2019

Krótkoterminowe i długoterminowe strategie wygaszania niepożądanych zachowań…

…czyli jeśli nauczyciel nie przejmie kontroli, przejmą ją uczniowie

Warsztat odpowiada na pytanie, jaką strategię interwencji wybrać w trudnej sytuacji, w zależności od problemu ucznia czy klasy

Zagadnienia:

- Czym są strategie krótkoterminowe i długoterminowe
- Jak dobierać sposoby interwencji aby doskonalić oddziaływania wychowawcze
- Kierowanie zachowaniem- normy i zasady, strategiczne kierowanie uwagi
- Trudności w kontakcie z uczniem nastawionym negatywnie do współpracy
- Budowanie pozytywnej atmosfery współpracy w klasie, wzmacnianie zachowań prospołecznych, motywowanie do nauki
- Wygaszanie zachowań destrukcyjnych, agresywnych, przemocowych

Radzenie sobie z trudnym uczniem jest nie lada wyzwaniem dla każdego nauczyciela. Istnieje bardzo wiele sposobów i metod pracy z uczniami, którzy sprawiają problemy wychowawcze. Nauczyciele biorący udział w kursie **Uczeń trudny w szkole** w sposób praktyczny, pod okiem fachowca doskonalili swój warsztat pracy. Warsztaty zostały przeprowadzone na najwyższym poziomie i tak też zostały ocenione. Nauczyciele wyszli pełni entuzjazmu, zadowoleni i bogatsi o nowe metody pracy. Prosząc o więcej spotkań w tym temacie. Dzięki takim zajęciom, nauczyciele nabierają większej elastyczności w działaniu, pogłębiają swoje refleksje.

Kiedy rozmawiam z Państwem po zajęciach, bardzo często relacjonujecie ich przebieg. Niektórzy przychodzą, by udoskonalić swój warsztat pracy ogólnie. Część natomiast przychodzi z konkretnym, tym jednym dzieckiem w głowie. Każdy motyw jest dobry. Oczywiście będziemy powtarzać zajęcia w przyszłości. Dziękujemy za aktywny udział w warsztatach. Życzę samych sukcesów i powodzenia :) Pani Joasiu jest Pani WIELKA.

Katarzyna Fęglerska
koordynator ds. szkoleń
PCEiPPP

Programowanie w sieci informatyków

Nauczyciele informatyki szkół podstawowych działający w Sieci Współpracy i Samokształcenia od ubiegłego roku szkolnego aktywnie uczestniczą w warsztatach i szkoleniach poświęconych programowaniu. Głównym celem zajęć jest wymiana doświadczeń oraz rozwój kompetencji w zakresie stosowania tekstowych języków programowania. Zajęcia odbywają się w pracowni multimedialnej PCEiPPP w Wołowie pod przewodnictwem doradcy metodycznego nauczania matematyki i informatyki.

W ubiegłym roku szkolnym odbywały się zajęcia z programowania w języku C++.

Zakres tematyczny to:

- podstawowe konstrukcje programistyczne,
- podstawowe typy danych,
- instrukcje sterujące (pętle i instrukcje warunkowe),
- funkcje,
- tablice,
- łańcuchy znaków.

W realizacji powyższych treści nauczyciele korzystali z darmowego zintegrowanego środowiska programistycznego Dev-C++ oraz platformy e-learningowej ośrodka. Poniżej przykładowy listing programu napisanego w języku C++ i widok okna kursu na platformie edukacyjnej.

Z6_d.cpp

```
1  #include <iostream>
2  using namespace std;
3
4  int main()
5  {
6  int n, cyfra, suma=0;
7  cout << "Podaj liczbe naturalna\nn=";
8  cin >> n;
9  do
10 {
11     cyfra=n%10;
12     suma+=cyfra;
13     n=n/10;
14 }
15 while (n>0);
16 cout << "Suma cyfr danej liczby wynosi " << suma << endl;
17 return 0;
18 }
```

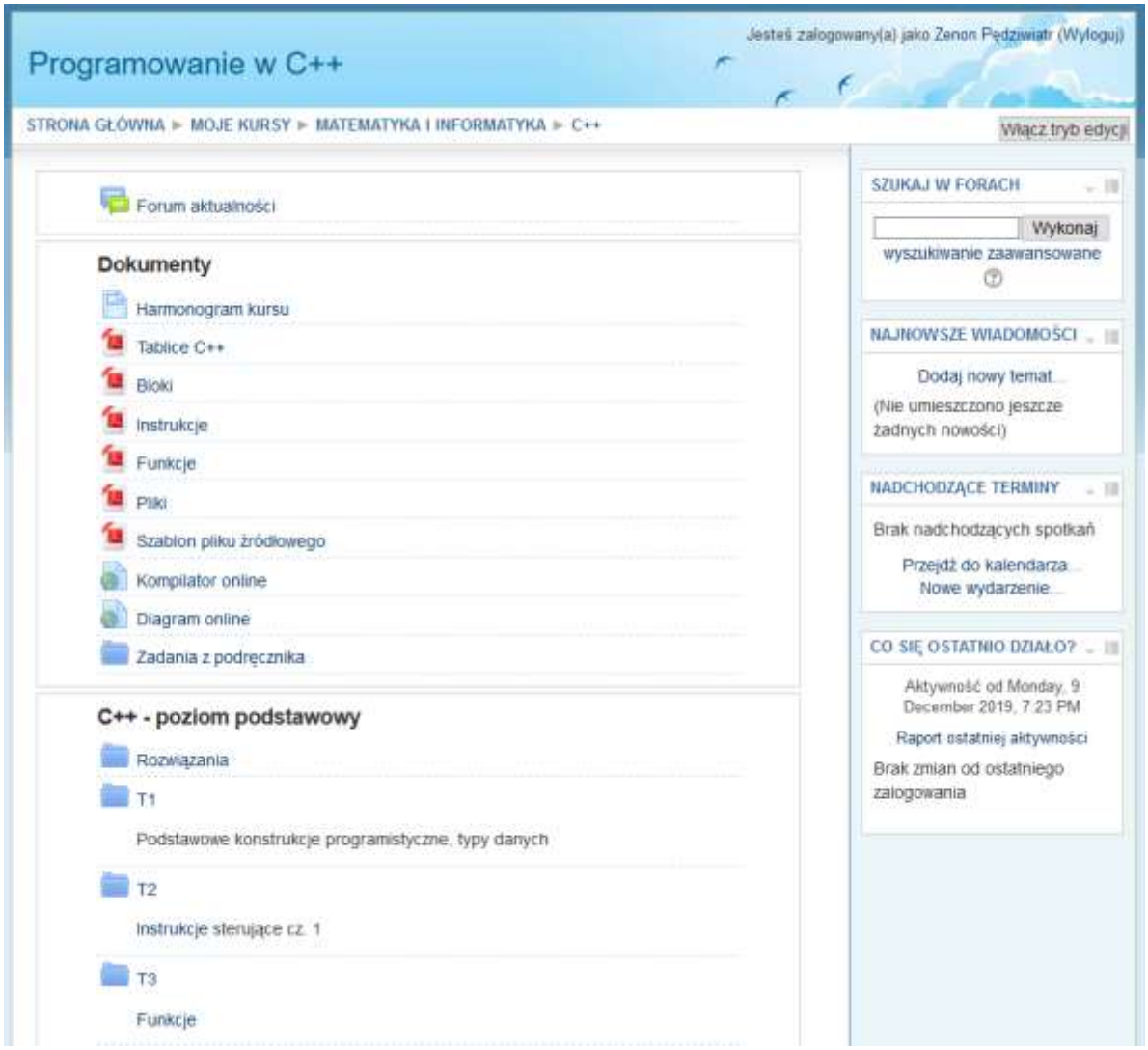

W tym roku szkolnym prowadzone są zajęcia z programowania WWW. Ich celem jest opanowanie umiejętności programistycznych obejmujących podstawy programowania w technologiach webowych takich jak: HTML5, CSS3 i JavaScript.

Zakres tematyczny to:

HTML5:

- struktura strony internetowej,
- elementy podstawowe i tekstowe,
- obrazy i multimedia,
- listy i tabele,
- odnośniki,
- formularze.

CSS3:

- selektory,
- właściwości elementów,
- model polowy (pudełkowy),
- układy stron.

JavaScript:

- umieszczanie skryptów w dokumencie,
- typy danych i zmienne,
- instrukcje sterujące,
- wprowadzenie do DOM,
- zdarzenia,
- obsługa formularzy.

Edytorem kodu źródłowego jest Notepad++, a aplikacje testowane są w przeglądarkach Firefox i Chrome.

Poniżej fragment kodu źródłowego i jego efekt w przeglądarce internetowej.

```
1  <!DOCTYPE HTML>
2  <html>
3   <head>
4     <title>Z4h</title>
5     <meta charset="utf-8"/>
6     <style>
7       table {
8         border: medium solid;
9         border-collapse: separate;
10        border-color: red #00FFFF RGB(255, 0, 255) yellow;
11        width:50%;
12      }
13      th, td {
14        border: thin solid darkblue;
15      }
16      thead, tfoot{
17        background-color:lightblue;
18      }
19    </style>
20  </head>
21  <body>
22    <table>
23      <thead>
24        <tr>
25          <th rowspan="2">SP</th>
26          <th colspan="2">Klasy VII</th>
27          <th colspan="2">Klasy VIII</th>
28        </tr>
```

SP	Klasy VII		Klasy VIII	
	Dziewczęta	Chłopcy	Dziewczęta	Chłopcy
2018	65	80	73	70
	Razem: 145		Razem: 143	
Sekretariat - wrzesień 2019				

W przyszłym roku szkolnym planujemy szkolenia z zakresu grafiki rastrowej i wektorowej oraz języka Python.

Wszystkich zainteresowanych nauczycieli zapraszamy do współpracy.

Zenon Pędziwiatr – doradca metodyczny

zDolny Ślązak 2019 – etap powiatowy

Organizacja powiatowego etapu prestiżowego konkursu zDolny Ślązak wpisała się już w działalność Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie. Realizatorem konkursów zDolny Ślązak jest Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Od kilku lat uczniowie szkół powiatu wołowskiego, którzy uzyskali wysoką liczbę punktów na etapie szkolnym, podejmują wyzwanie na etapie powiatowym w sali konferencyjnej Powiatowego Centrum Edukacji.

Każdy blok tematyczny odbywa się w innym terminie. W roku szkolnym 2019/2020 harmonogram konkursów prezentował się następująco:

18 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs polonistyczny - udział wzięło się 16 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

18 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs historyczny - udział wzięło 10 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

19 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs matematyczny - udział wzięło 14 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

19 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs fizyczny - udział wzięło 11 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

20 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs biologiczny - udział wzięło 11 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

20 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs chemiczny - udział wzięło 10 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

21 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs języka angielskiego - udział wzięło 23 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

21 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs języka niemieckiego - udział wzięło 10 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

22 listopada 2019r. - w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak – konkurs geograficzny - udział wzięło 6 uczniów szkół podstawowych powiatu wołowskiego.

Wszystkim uczniom, którzy wzięli udział w etapie powiatowym konkursu zDolny Ślązak gratulujemy!

Życzymy sukcesów w kolejnych etapach konkursu

Dnia 16 grudnia 2019r. w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzegu Dolnym zakończyła się kolejna edycja ogólnopolskiego programu edukacyjno- profilaktyczno- wychowawczego pn. *Szkoła dla Rodziców i Wychowawców.* Tematyka 10-ciu zajęć warsztatowych, które realizowała z grupą rodziców w każde poniedziałkowe popołudnie od 07 października 2019r. do 16 grudnia 2019r. Krystyna Adaśko -trener programu, pedagog PPP w Brzegu Dolnym, dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie, dotyczyły relacji dorosły -dziecko:

1. Wyznaczanie granic- wyrażania oczekiwań i ograniczeń w taki sposób, aby były one przez dziecko respektowane, a więc konsekwentnie i z szacunkiem dla dziecka;
2. Rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć, w tym tzw. trudnych, w duchu poszanowania godności osobistej człowieka;
3. Aktywnego, wspierającego słuchania;
4. Motywowania dziecka do współdziałania, wdrażania do obowiązków szkolnych i domowych;
5. Modyfikowania niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka bez stosowania jakichkolwiek form przemocy;
6. Uwalniania dzieci od grania narzuconych ról w domu i w szkole
7. Wspierania procesu usamodzielniania się dziecka;
8. Budowania realnego poczucia własnej wartości poprzez dostrzeganie zarówno mocnych stron i wysiłków dziecka, jak i jego trudności i ograniczeń;
9. Konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
10. Konstruktywnej pochwały i zachęty.

Podsumowując warsztaty, rodzice podkreślili, co dał im udział w treningu umiejętności wychowawczych:

- ***„Decydując się uczęszczać na zajęcia nie byłam świadoma jak wiele zmienię w życiu mojej rodziny. Wiedza, która wyniosłam z zajęć pomogła mi stać się lepsza osobą nie tylko dla moich dzieci, ale dla bliskich w mojej rodzinie. Uważam, że takie zajęcia byłyby przydatne i wartościowe dla par posiadających dzieci bez znaczenia w jakim są wieku. Dziękuję bardzo za tą wiedzę jaką Pani nas obdarzyła".***

- ***Szkoła dla rodziców uświadomiła mi ile błędów popełniłam nad czym muszę popracować. Jakie są wartości, które chce przekazać dzieciom otworzyła mi oczy na wiele spraw. Jestem bardziej konsekwentna w działaniu, wiem jak postępować w różnych sytuacjach, jak rozmawiać z dziećmi. Bardzo dużo dało mi chodzenie do tej szkoły… Jestem pewniejsza siebie. dziękuję za ważną lekcję życia!***
- ***„Zajęcia były bardzo ciekawe. Dały mi wiele nowych pomysłów jak mogę zbliżyć się do moich dzieci, w jaki sposób z nimi rozmawiać, jak ich słuchać. Dowiedziałam się jakie błędy popełniam i w jaki sposób je niwelować, a także co robię dobrze. Dziękuję za te zajęcia w imieniu swoim i mojej rodziny;-)".***
- ***„Zajęcia wniosły do mojego życia bardzo wiele zmian związanych z postrzeganiem na to jak widzimy i jak się zachowujemy do najbliższych. Potrafię teraz dostrzec uczucia jakim darzę najbliższych i nazywać je. W rodzinie bardzo zbliżyliśmy się przez te zajęcia \, potrafimy rozmawiać bez kłótni, wrzasku. Umiemy rozwiązywać wspólnie spory i problemy. Inaczej patrzymy na otaczających nas osoby i najbliższych".***

Serdecznie gratuluję wszystkim uczestnikom jesiennej edycji 2019, dostrzegam zmiany w Państwa postawie i jestem z każdego z Państwa, z małżeństw uczestniczących w zajęciach, z tatusiów i mam indywidualnie uczestniczących w spotkaniach bardzo dumna, pamiętajcie że wychowywać to kochać i wymagać! Jesteście świadomi i odpowiedzialni, a nade wszystko bardzo kochający swoje dzieci, swoich najbliższych.To był bardzo dobry czas dla nas wszystkich - raz jeszcze serdecznie GRATULUJE!- podsumowała prowadząca zajęcia- Krystyna Adaśko.

Kończąc XXII edycję szkoły dla rodziców i wychowawców, uruchamiamy rekrutację do kolejnych, nowych edycji szkoły dla rodziców i wychowawców- część I, Rodzeństwo bez rywalizacji-część II, Szkoła dla rodziców nastolatków-część III, widząc jak bardzo warsztat pozwala stawać się coraz bardziej świadomym i kochającym rodzicem- mówi Krystyna Adaśko inicjatorka programu na terenie powiatu wołowskiego od 2014r. Warunkiem uczestnictwa w kolejnych częściach warsztatów jest uczestnictwo w szkole dla rodziców- część I. Aktualnie w Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie trwają zapisy na zajęcia szkoły dla rodziców i wychowawców. W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzegu Dolnym poprowadzi edukator programu, pedagog -Krystyna Adaśko, a w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie zajęcia poprowadzą psycholodzy i pedagodzy- realizatorzy programu. Zapraszamy serdecznie także chętnych nauczycieli, wychowawców do grupy przeznaczonej dla pedagogów w Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie. Więcej informacji o programie „Szkoła dla rodziców i wychowawców" znajdują się na stronie Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie www.wolowpce.pl oraz na stronie Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie www.ore.edu.pl .

Serdecznie zapraszamy!

Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI PSYCHOLOGÓW, PEDAGOGÓW I LOGOPEDÓW**

DNIA : 05.12.2019
TEMATYKA SPOTKANIA:
DZIECKO Z AUTYSTYCZNEGO SPEKTRUM W SYSTEMIE EDUKACJI - ZADANIA NAUCZYCIELA WSPOMAGAJĄCEGO.
CEL:
- DOSKONALENIE KOMPETENCJI NAUCZYCIELA WSPOMAGAJĄCEGO PROCES EDUKACJI, WYCHOWANIA I USPRAWNIANIA UCZNIA Z AUTYZMEM I ZESPOŁEM ASPERGERA.
- OMÓWIENIE ZAGADNIEŃ DOTYCZĄCYCH FUNKCJONOWANIA UCZNIA AUTYSTYCZNEGO WE WSZYSTKICH TYPACH PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ I PLACÓWEK, W TYM PRZEDSZKOLACH, SZKOŁACH OGÓLNODOSTĘPNYCH I INTEGRACYJNYCH W KONTEKŚCIE NAUCZYCIELA WSPOMAGAJĄCEGO I JEGO ROLI.

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ**

DNIA : 28.10.2019
TEMATYKA SPOTKANIA:
1. HARMONOGRAM I REGULAMINY KONKURSÓW PRZEDMIOTOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2019/2020 – OFERTA SZKOLEŃ DLA NAUCZYCIELI.
2. POTRZEBY NAUCZYCIELI W ZAKRESIE DORADZTWA I WSPÓŁPRACY.
3. PROPOZYCJE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ EDUKACYJNYCH.
4. FORMY REALIZACJI PRIORYTETÓW MEN NA ROK SZKOLNY 2019/2020.

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKA POLSKIEGO I HISTORII**

DNIA: 09.10.2019
TEMATYKA SPOTKANIA:
1. DIAGNOZA POTRZEB I ZAPLANOWANIE PRACY W ROKU SZKOLNYM 2019/2020.
2. OMÓWIENIE OFERTY SZKOLENIOWEJ, PROPOZYCJE I POTRZEBY NAUCZYCIELI W ZAKRESIE DORADZTWA I WSPÓŁPRACY.
3. PRACA NA PLATFORMIE DOCUMASTER.PL
4. HARMONOGRAM KONKURSÓW I PROPOZYCJE DZIAŁAŃ W SIECI HUMANISTÓW W ROKU SZKOLNYM 2019/2020.
5. PROJEKT EDUKACYJNY DLA UCZNIÓW KLAS VI-VII ŚLADY PIASTOWSKIE WE WROCŁAWIU (07.10-11.10.2019).
6. WDRAŻANIE NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO W SZKOLE PONADPODSTAWOWEJ –INFORMACJA.

DNIA: 09.12.2019
TEMATYKA SPOTKANIA:
1. MONITOROWANIE WDRAŻANIA PODSTAWY PROGRAMOWEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO –DOBRE PRAKTYKI ..PREZENTACJA OPRACOWANIA WYDANEGO PRZEZ OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI W WARSZAWIE. EGZAMIN ÓSMOKLASISTY. VADEMECUM NAUCZYCIELA –JĘZYK POLSKI.
2. PRACA KOMISJI KONKURSOWEJ –POWIATOWY KONKURS ORTOGRAFICZNY .
3. PRACA NA PLATFORMIE WPODNWOLOW.DOCUMASTER.PL

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI MATEMATYKI**

DNIA : 03.10.2019
TEMATY:
1. DIAGNOZA POTRZEB NAUCZYCIELI MATEMATYKI I INFORMATYKI.
2. PLAN PRACY NA ROK SZKOLNY 2019/2020 (KONKURSY MATEMATYCZNE, INFORMATYCZNE, SZKOLENIA I WARSZTATY DLA NAUCZYCIELI, WARSZTATY DLA UCZNIÓW SZKOŁ PODSTAWOWYCH I ŚREDNICH).

DNIA : 18.11.2019
TEMATY:
1. ZATWIERDZENIE REGULAMINÓW KONKURSÓW MATEMATYCZNYCH.
2. ZATWIERDZENIE REGULAMINU KONKURSU INFORMATYCZNEGO.
3. SZKOLENIE DLA SZKOLNYCH KOORDYNATORÓW KONKURSU „LIGA MATEMATYCZNA”

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH**

DNIA: 26.09.2019
TEMATYKA SPOTKANIA:
1. PRZEDSTAWIENIE PLANU PRACY NA BR. ROK SZKOLNY.
2. WDRAŻANIE NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ Z PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH W SZKOLE PONADPODSTAWOWEJ.
3. DIAGNOZA POTRZEB NAUCZYCIELI W ZAKRESIE SPOTKAŃ SIECI I SZKOLEŃ.
4. ORGANIZACJA WARSZTATÓW W OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNYM W BIAŁKOWIE DLA NAUCZYCIELI: HISTORYKÓW, POLONISTÓW, PRZYRODNIKÓW ORAZ INNYCH ZAINTERESOWANYCH.
5. SPRAWY BIEŻĄCE.

DNIA: 29.10.2019
TEMATYKA SPOTKANIA:
1. WDRAŻANIE NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ Z PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH W SZKOLE PONADPODSTAWOWEJ .
2. ORGANIZACJA II EDYCJI POWIATOWEGO KONKURSU PRZYRODNICZEGO .
3. DIAGNOZA POTRZEB NAUCZYCIELI ODNOŚNIE SAMODOSKONALENIA ZAWODOWEGO.
4. SPRAWY BIEŻĄCE.

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY**

DNIA: 24.09.2019
TEMATY:
1. SPOTKANIE INAUGURUJĄCE –DIAGNOZA POTRZEB NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY ZE SZKÓŁ POWIATU WOŁOWSKIEGO.
2. FORMY PRACY BIBLIOTEK W ROKU SZKOLNYM 2019/2020 .
3. SPRAWY BIEŻĄCE PLACÓWEK.

DNIA: 10.12.2019
TEMATY:
1. PROMOCJA WARTOŚCI PATRIOTYCZNYCH W BIBLIOTEKACH.
2. SPRAWY BIEŻĄCE W PRACY BIBLIOTEK SZKOLNYCH.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWEJ

Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie zorganizowało w okresie od września 2019r. do grudnia 2019r.

SZKOLENIA/ WARSZTATY

1.	**Zmiany w prawie oświatowym od września 2019**	Ewa Norkowska	19.09.2019
2.	**Zmiany w prawie oświatowym od września 2019**	Ewa Norkowska	20.09.2019
3.	**Zmiany w prawie oświatowym od września 2019**	Ewa Norkowska	25.09.2019
4.	**Uczeń trudny w szkole - kurs doskonalący**	Joanna Sikora	08.10.2019
5.	**Ślady piastowskie we Wrocławiu**	Danuta Haller, Regina Kmicińska	07.10.2019
6.	**Nowa rola i zadania opiekuna stażu**	Ewa Norkowska	09.10.2019
7.	**Psychologiczne gry uczniów**	Joanna Sikora	22.10.2019
8.	**Krótkoterminowe i długoterminowe strategie wygaszania niepożądanych zachowań**	Joanna Sikora	05.11.2019
9.	**Chcę zostać nauczycielem mianowanym**	Ewa Norkowska	06.11.2019
10.	**Mogiłę pradziada ocal od zapomnienia**	Renata Kawińska	06.11.2019
11.	**Akademia trenera- jak wykorzystać kompetencje medialne uczniów**	Beata Malantowicz	18.11.2019
12.	**Programowanie WWW - warsztat pierwszy**	Zenon Pędziwiatr	18.11.2019
13.	**Programowanie WWW - warsztat drugi**	Zenon Pędziwiatr	25.11.2019
14.	**Szkolenie el-Dok poziom podstawowy - grupa pierwsza**	Janusz Kochanowski	04.12.2019
15.	**Dziecko z autystycznego spektrum w systemie edukacji**	Izabela Sokołowska-Zatorska	05.12.2019
16.	**Szkolenie el-Dok poziom podstawowy - grupa druga**	Janusz Kochanowski	05.12.2019
17.	**Szkolenie el-Dok poziom podstawowy - grupa trzecia**	Janusz Kochanowski	06.12.2019
18.	**Programowanie WWW - warsztat trzeci**	Zenon Pędziwiatr	09.12.2019
19.	**Jak zostać nauczycielem kontraktowym?**	Ewa Norkowska	10.12.2019
20.	**Odpowiedzialność prawna nauczyciela**	Ewa Norkowska	11.12.2019
21.	**Chcę zostać nauczycielem dyplomowanym**	Ewa Norkowska	12.12.2019
22.	**Nowe SIO dla oświaty**	Renata Tomczuk	12.12.2019

SZKOLENIOWE RADY PEDAGOGICZNE

1.	**Praca z uczniem z Autyzmem**	Ewa Norkowska	23.09.2019
2.	**Odpowiedzialność prawna nauczyciela**	Ewa Norkowska	13.12.2019

KONFERENCJE/SEMINARIA

1.	**Wystąpienia publiczne w zgodzie z samym sobą**	Piotr Szrajber	31.08.2019
2.	**Powiatowa Konferencja Inaugurująca**	Krystyna Adaśko, Piotr Pokorny	04.09.2019
3.	**Narodowe Czytanie**	Urszula Bajewicz	17.09.2019
4.	**Inauguracja roku akademickiego**	Krystyna Adaśko, Katarzyna Fęglerska	19.10.2019

REMEDIUM - profilaktyka problemowa i promocja zdrowia psychicznego

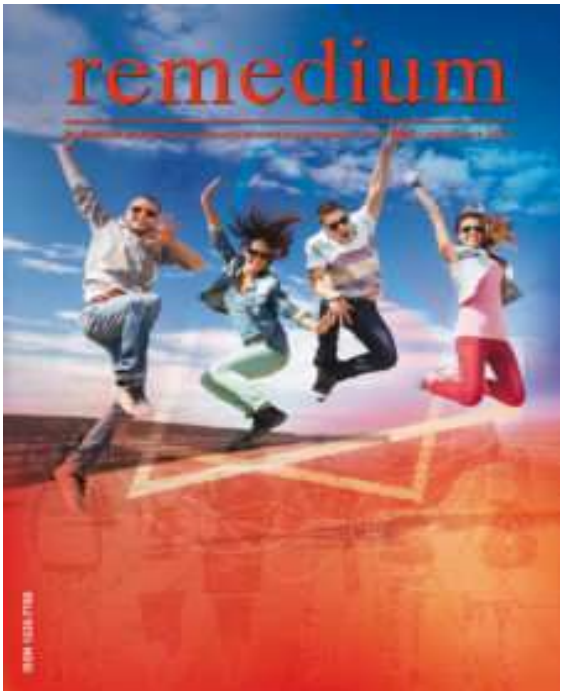

Engler M., Bajkoterapia przedszkolaka .- Remedium 2019 nr 10 s.28-29

Bezpieczeństwo dziecka to temat, który wywołuje wśród rodziców wiele emocji. Od pierwszych dni życia dziecka dorośli troszczą się o to, by nie przytrafiło się mu nic złego. W początkowym okresie to właśnie na rodzicach spoczywa cały ciężar odpowiedzialności za jego bezpieczeństwo. Jednak im dziecko jest starsze, tym bardziej jest również samodzielne i autonomiczne. Wówczas zadaniem rodziców i nauczycieli staje się nauczenie dzieci przewidywania zagrożeń oraz przeciwdziałania im. Wiek przedszkolny jest doskonałym czasem na rozpoczęcie tej nauki.

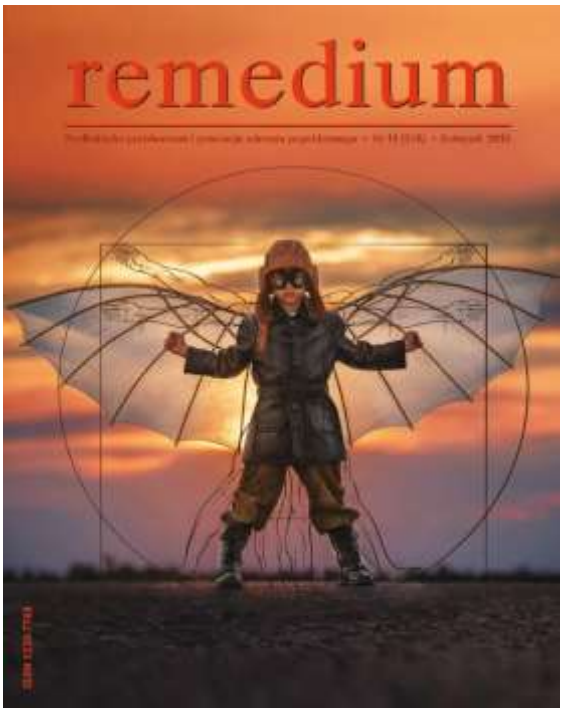

Pawłowska S., Tinder: skuteczna cyfrowa „swatka" czy gra komputerowa?- Remedium 2019 nr 11 s.22-24

Tinder stał się synonimem wykorzystania cyfrowych mediów do tworzenia romantycznych związków, ale także symbolem relacji erotycznych w czasach globalnej cyfryzacji: relacji dostępnych szybko niczym fast-food, równie nietrwałych i nieznaczących, sprowadzonych do seksualnej konsumpcji. Czy tego właśnie szukają użytkownicy Tindera, czy raczej marzą o prawdziwej miłości? Czy tego rodzaju aplikacje rzeczywiście łączą ludzi, czy też może zaspokajają zupełnie inne potrzeby?

ZESTAWY BIBLIOGRAFICZNE

Oblicza współczesnej rodziny

zestaw bibliograficzny publikacji znajdujących się w Bibliotece Pedagogicznej w Wołowie

1. Gwiazdowska-Stańczak S., ***Rodzina uczniów zdolnych.*** Warszawa 2018
2. Godawa G., ***Rodzina wobec nieuleczalnej choroby dziecka : aspekty tanatopedagogiczne.*** Kraków 2018
3. Becker-Pestka D., ***Opieka szkoły nad dzieckiem z rodziny patologicznej.*** Warszawa 2017
4. Juul J., ***Rodzic jako przywódca stada : pełne miłości przywództwo w rodzinie***. Podkowa Leśna 2017
5. Markiewicz A., ***Tajemnica szczęścia w małżeństwie.*** Warszawa 2017
6. Robinson B. E., ***Pomoc psychologiczna dzieciom z rodzin alkoholowych : praktyczny przewodnik.*** Warszawa 2017
7. Domaradzki P., ***Wsparcie dziecka w rodzinie i pieczy zastępczej : ujęcie praktyczne.*** Łódź 2016
8. Grzesiak M., ***Psychologia relacji, czyli jak budować świadome związki z partnerem, dziećmi i rodzicami.*** Gliwice 2016
9. Juul J., ***Zamiast wychowania : o sile relacji z dzieckiem.*** Podkowa Leśna 2016
10. Kanios A., ***Praca socjalna z rodziną problemową : perspektywa metodyczna***. Kraków 2016
11. Sowa-Behtane E***., Rodziny wielokulturowe***. Karków 2016
12. Badora S., Zięba-Kołodziej B./ red., ***Pedagogika opiekuńcza : perspektywy myślenia o rodzinie.*** Warszawa 2015
13. Charczuk B., ***Szkoła dialogu : scenariusze i prezentacje multimedialne na spotkania z rodzicami.*** Kraków 2015
14. Faber A., Mazlish E***., Jak być rodzicem, jakim zawsze chciałeś być***. Poznań 2015
15. Ogrodzka-Mazur E., Szuścik U., Minczanowska A./ red., Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa. ***T. 7, Przemiany rodziny i jej funkcji***. Cieszyn 2015
16. Przygoda A., ***Społeczne role dziadków w procesie socjalizacji wnuków.*** Toruń 2015
17. Szlendak T., ***Socjologia rodziny : ewolucja, historia, zróżnicowanie.*** Warszawa 2015
18. Janicka I., Liberska H. / red., ***Psychologia rodziny***. Warszawa 2014
19. Kolankiewicz M., Nowak B.M./red., ***Rodzina w potrzebie - kierunki wychodzenia z kryzysu.*** Warszawa 2014
20. Matysiak A./red., ***Nowe wzorce formowania i rozwoju rodziny w Polsce : przyczyny oraz wpływ na zadowolenie z życia.*** Warszawa 2014

21. Schier K., ***Dorosłe dzieci : psychologiczna problematyka odwrócenia ról w rodzinie.*** Warszawa 2014
22. Wasilewska-Ostrowska K./red., ***Praca socjalna z osobą uzależnioną i jej rodziną : wybrane problemy.*** Warszawa 2014
23. Farnicka M., ***Między wyborem a przymusem : rodzina a sposób radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych.*** Warszawa 2013
24. Juul J., ***Życie w rodzinie : wartości w rodzicielstwie i partnerstwie.*** Podkowa Leśna 2013
25. Kołaczkowski B., ***Pomoc społeczna : wybrane instytucje pomocy rodzinie i dziecku.*** Warszawa 2013
26. Więckiewicz B., ***Rodzina polska - nowe wyzwania : wybrane aspekty.*** Stalowa Wola 2013
27. Faber A., ***Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły***. Poznań 2013
28. Szczygielska I., ***Migracje zarobkowe kobiet i ich wpływ na funkcjonowanie rodzin.*** Warszawa 2013
29. Slany K./ red., ***Zagadnienia małżeństwa i rodzin w perspektywie feministyczno-genderowej***. Kraków 2013
30. Białek E. D***., Świadome rodzicielstwo: poradnik dla rodziców do samoedukacji .*** Warszawa 2012
31. Juul J., ***Być mężem i ojcem : [książka dla niego]***. Podkowa Leśna 2012
32. Juul J., ***Przestrzeń dla rodziny.*** Podkowa Leśna 2012
33. Lis J., ***Solo, ale w ostrogach : poradnik dla samotnych rodziców***. Kielce 2012
34. Nowak B., ***Rodzina w kryzysie : studium resocjalizacyjne***. Warszawa 2012
35. Bębas E., ***Prawne, administracyjne i etyczne aspekty wychowania w rodzinie. T. 1-2.*** Radom 2011
36. Cęcelek G., ***Sytuacja szkolna dziecka z rodziny ubogiej***. Warszawa 2011
37. Grabowiec A., ***Samoocena dzieci krzywdzonych w rodzinie***. Lublin 2011
38. Juul J., ***Nie z miłości : mądrzy rodzice - silne dzieci***. Podkowa Leśna 2011
39. Juul J., ***Twoja kompetentna rodzina : nowe drogi wychowania.*** Podkowa Leśna 2011
40. Szlendak T., ***Socjologia rodziny : ewolucja, historia, zróżnicowanie***. Warszawa 2011
41. Wosik–Kawala D./ red, ***Rodzinne i instytucjonalne środowiska opiekuńczo-wychowawcze.*** Lublin 2011
42. Żukiewicz A., ***Rodzicielstwo zastępcze w perspektywie teoretycznej i praktycznej.*** Toruń 2011
43. Cudak H., ***Zagrożenia emocjonalne i społeczne dzieci z rodzin rozwiedzionych***. Toruń 2010
44. Dodziuk A., ***Nasze rodzinne obyczaje : o pozytywnych nawykach, rytuałach i tradycjach.*** Warszawa 2010

45. Olearczyk T.E***., Sieroctwo i osamotnienie : pedagogiczne problemy kryzysu współczesnej rodziny.*** Kraków 2010
46. Sikora D., ***Nagrody i kary w wychowaniu rodzinnym, a sytuacja szkolna uczniów gimnazjum***. Lublin 2010
47. Widera-Wysoczańska A., ***Mechanizmy przemocy w rodzinie : z pokolenia na pokolenie.*** Warszawa 2010
48. Zaręba S./red., ***Rodzina, religia, społeczeństwo : Polacy 2009 w diagnozie socjologicznej.*** Warszawa 2010
49. Muszyński W./red, ***Wartości w rodzinie : ciągłość i zmiana***. Toruń 2010
50. Dyczewski L. , ***Wyobrażenia młodzieży o małżeństwie i rodzinie : pomiędzy tradycją,***
51. ***a nowoczesnością.*** Lublin 2009
52. Krajewska B., ***Instytucje wsparcia dziecka i rodziny : zagadnienia podstawowe***. Kraków 2009
53. Sikorska M., ***Nowa matka, nowy ojciec : o nowym układzie sił w polskich rodzinach.*** Warszawa 2009
54. Rostowska T./red., ***Psychologia rodziny : małżeństwo i rodzina wobec współczesnych wyzwań .*** Warszawa 2009
55. Muszyński W., Sikora E./red., ***Małżeństwo i rodzina w ponowoczesności : szanse , zagrożenia, patologie.*** Toruń 2008
56. Plopa M., ***Psychologia rodziny : teoria i badania***. Kraków 2008
57. Gutowska A., ***Rodzicielstwo adopcyjne: wybrane aspekty funkcjonowania rodzin adopcyjnych.*** Lublin 2008
58. Herbert M., ***Kiedy dziecko i jego rodzice potrzebują pomocy***. Gdańsk 2007
59. Dyczewski L., ***Małżeństwo i rodzina w nowoczesnym społeczeństwie***. Lublin 2007
60. Wojciechowski F., ***Niepełnosprawność, rodzina , dorastanie***. Warszawa 2007
61. Firestone R., ***Nietoksyczne rodzicielstwo : Jak mądrze wychowywać dzieci***. Warszawa 2007
62. Pospiszyl K., ***Ojciec a wychowanie dziecka***. Warszawa 2007
63. Pisula E., Danielewicz D./red, ***Rodzina z dzieckiem z niepełnosprawnością***. Gdańsk 2007
64. Winogrodzka L., ***Rodziny zastępcze i ich dzieci*** . Lublin 2007
65. Hamer H., ***Zgoda w rodzinie, czyli Dobre dialogi*** . Warszawa 2007
66. Sakowicz T., ***Dysfunkcjonalność rodziny, a resocjalizacja*** . Kraków 2006
67. Faber A., ***Jak mówić do nastolatków, żeby nas słuchały, jak słuchać , żeby z nami rozmawiały.*** Poznań 2006
68. Harwas- Napierała B., ***Komunikacja interpersonalna w rodzinie***. Poznań 2006
69. Gębuś D., ***Rodzina : tak, ale jaka ?*** . Warszawa 2006

70. Andrzejewski M./ red., ***Rodziny zastępcze : problematyka prawna***. Toruń 2006
71. Forward S., ***Toksyczni rodzice*** . Warszawa 2006
72. Zawadzki R***., Rodzinny krąg***. Warszawa 2004
73. Ryś M., ***Systemy rodzinne : metody badań struktury rodziny pochodzenia i rodziny własnej.*** Warszawa 2004
74. Tyszko Z./ red., ***Współczesne rodziny polskie – ich stan i kierunek przemian*** . Poznań 2004
75. Madajczak A., Polak H./ oprac Adamowska L., Uszyńska-Jamroc J./ red., ***Dobro dziecka w rodzinie***. Białystok 2005
76. Michalska A., ***Dylematy współczesnych rodzin***. Poznań 2005
77. Kawula S., ***Kształty rodziny współczesnej : szkice familologiczne***. Toruń 2005
78. Kwak A., ***Rodzina w dobie przemian : małżeństwo i kohabitacja***. Warszawa 2005
79. Plopa M., ***Więzi w małżeństwie i w rodzinie***. Kraków 2005
80. Skynner A., ***Żyć w rodzinie i przetrwać***. Warszawa 2005
81. Kawula S., Brągiel J., Janke A., ***Pedagogika rodziny : obszary i panorama problematyki.*** Toruń 2004